

TIEDOTE

7.3.2022

Tyrnävän kunta

Ukrainan tilanteen seuranta Tyrnävän kunnassa

Kuluneet kaksi viikkoa ovat edenneet epäuskoisissa tunnelmissa. Venäjän laajamittainen hyökkäys Ukrainaan on järkyttänyt ihmisiä ympäri Euroopan. Kuvat Kiovan metroasemiin pommeja pakenevista perheistä, Harkovan ja Tšernihivin tuhotuista asuinrakennuksista sekä Ukrainan naapurimaista suojaa hakevista ihmisistä ovat saaneet ihmiset eri maissa liikkeelle. Toivomme kaikki, että sota Ukrainassa loppuisi nopeasti eikä konflikti laajenisi pienimmässäkään muodossa.

Suomella on luonnollisesti oma historiallinen traumansa sodasta, joka on vain parin sukupolven päässä. Lisäksi meillä on pitkä raja Venäjän kanssa. Tätä taustaa vasten on ymmärrettävää, että tuoreet uutiskuvat herättävät huolta, pelkoa ja ahdistusta. Tällaiset tunteet ovat normaaleja reaktioita, joista kannattaa keskustella läheisten kanssa. Rauhoittavaa on kuitenkin se, että asiantuntijoiden mukaan Suomeen ei kohdistu nykyisellään uhkaa. Se, että pysymme vakaina ja rauhallisina, ylläpitää nyt parhaiten kansamme kykyä toimia ja tehdä oikeita päätöksiä.

Humanitäärinen kriisi

Suomesta on tähän mennessä hakenut turvapaikkaa reilut 600 Ukrainan pakolaista. Suomessa jo olevien pakolaisten määrä voi kuitenkin olla moninkertainen, koska turvapaikkaa ei ole pakko hakea. Maahanmuuttovirasto Migrin arvion mukaan Suomeen saattaisi tulla useita tuhansia Ukrainan pakolaisia.

YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n mukaan Ukrainasta on tähän mennessä paennut 1,5 miljoonaa ihmistä. Järjestö arvioi, että kaikkiaan pakolaisten määrä voi nousta 4 miljoonaan. Migri arvioi, että Suomeen ei suuntautuisi suurta pakolaisaaltoa. Suomessa on 20 aikuisten vastaanottokeskusta ja 7 alaikäisyksikköä. Niiden kapasiteettia on jo lisätty aiemmasta 3400 petipaikasta 5400 petipaikkaan. Suomessa on varauduttu paremmin suuriinkin pakolaismääriin kuin vuonna 2015, jolloin 32 000 pakolaista haki Suomesta turvapaikkaa. Turvapaikanhakijoista noin 200 on asettunut Migrin vastaanottokeskuksiin. Aika paljon on mennyt myös yksityismajoitukseen. Migri toivookin, että heille ilmoitettaisiin tulijoista.

Varautuminen kunnassamme

Tyrnävän kuntakin varautuu. Me harjoittelemme säännöllisesti ja päivitämme turvallisuussuunnitelmamme vuosittain. Viime vuonna harjoittelimme mittavasti helmikuusta lokakuuhun. Tuona aikana harjoittelumme painopiste oli nimenomaisesti varautuminen väestönsuojeluun sekä väestönsiirtoihin tilanteessa, jossa toimimme evakuoituja vastaanottavana kuntana. Toinen merkittävä painopiste oli kyber- ja digiturvallisuudessa. Kaikki turvallisuussuunnitelmamme ovat ajan tasalla ja otettavissa tarvittaessa heti käyttöön.

Kunnan kokonaisvarautuminen muodostuu kunnan valmiussuunnitelmasta, kunnan eri toimialojen valmiussuunnitelmista, turvallisuussuunnitelmasta sekä virastojen ja laitosten pelastussuunnitelmista. Suunnitelmaa täydentävät yhteistyöviranomaisien valmiussuunnitelmat sekä niiden yritysten valmiussuunnitelmat, joiden toiminta perushuollon, teollisuustuotannon, energihuollon ja infrastruktuurin alueilla ovat kunnan toimintojen kannalta välttämättömiä. Valmiussuunnittelussa tulee erityisesti huomioida ulkoistettujen palveluiden turvaaminen eri turvallisuustilanteissa.

Viranomaisten väestönsuojelutehtävät

Viranomaisten tehtäviin kuuluu mm. pitää yllä väestön perushuoltoa ja yhteiskunnan kykyä toimia sekä suojata väestöä tarvittaessa. Pelastuslaitos yhtenä sisäisen turvallisuuden viranomaisena päivystää 24/7.

Väestönsuojelun suunnittelu ja väestönsuojeluun varautuminen ovat osa viranomaisten tehtäviä ja näitä harjoitellaan vuosittain. Yksi osa väestönsuojelua ovat väestönsuojat, joita on erilaisia.

Kunnallisia väestönsuojia löytyy mm. kouluista, päiväkodeista ja terveyskeskuksesta. Kerrostaloihin tai liikekiinteistöihin on rakennettu väestönsuojat rakennusmääräysten mukaisesti. Nämä väestönsuojat ovat ensisijaisesti tarkoitettu kiinteistöissä asuville, oleville, työskenteleville ja asioiville henkilöille.

Taloyhtiöillä voi olla oma väestönsuoja tai yhteissuoja muiden taloyhtiöiden kanssa. Tällöin väestönsuojista vastaavat rakennusten omistajat ja haltijat. Lisäksi työpaikoilla voi olla omat suojansa. Jos maaseudulla tai omakotitaloalueilla yleisiä suojatiloja ei ole, tällöin suojaomista huolehditaan itse. Esimerkiksi säteilyonnettomuustilanteissa sisälle suojautuminen ja ilmanvaihdon pysäyttäminen ovat riittäviä toimenpiteitä. Yleisohje on, että kuntalaiset varautuvat 72 tunnin pärjäämiseen häiriötilanteessa kotona.

Kodeissa on hyvä keskustella, mistä lähimmät suojat häiriötilanteessa löytyvät. On kuitenkin tärkeää muistaa, että väestönsuojiin suojautuminen ei ole monessa vakavassakaan tilanteessa ensimmäinen toimenpide, vaan väestö siirretään ensisijaisesti turvallisemmalle alueelle.

Väestönsuojien käyttöönotto vaatii valmiuslain mukaisen poikkeusolojen asetuksen. Normaalioloissa suojatiloja käytetään usein varastoina. Tilojen kunnossa- ja ylläpitovastuu on kiinteistön omistajalla ja lain mukaan suojan käyttöönottoon on aikaa 72 tuntia. Tässä ajassa suoja tyhjennetään ylimääräisestä tavarasta ja varustetaan suojakäyttöön.

Suomessa ei ole erillisiä väestönsuojeluorganisaatioita, vaan väestönsuojelusta vastaavat kaikki ne viranomaiset ja toimijat, jotka suorittavat normaalioloissa niitä tehtäviä, jotka poikkeusoloissa katsotaan väestönsuojelutehtäviksi. Tällaisia toimijoita ja viranomaisia ovat mm. kunnat, pelastuslaitokset, sosiaali- ja terveysviranomaiset sekä ympäristöviranomaiset.

Kotivara auttaa häiriötilanteissa

Omatoiminen varautuminen vahvistaa turvallisuuden tunnetta ja on meidän kaikkien velvollisuus. Kun olemme varautuneita, tilapäiset häiriötilanteet ovat helpommin hallittavissa. Hyvä kysymys onkin, selviätkö sinä kotona 72 tunnin ajan erilaisissa häiriötilanteissa esim. sähkön- tai vedenjakelun häiriintyessä? Vaikka tämä on epätodennäköistä, käynnissä oleva kansainvälisen kriisi saattaa jossain vaiheessa aiheuttaa myös tilapäisiä häiriöitä sähkönjakelussa.

Omatoimisessa varautumisessa tärkeintä on veden ja elintarvikkeiden kotivara. Kotivaraelintarvikkeiksi kannattaa hankkia pitkään säilyviä elintarvikkeita, joita ei tarvitse erikseen valmistaa. Omatoimisessa varautumisessa voidaan hyödyntää myös moderneja ratkaisuja, kuten hankkimalla patterien sijaan akkupankkeja puhelimen ja muiden sähköisten laitteiden lataamiseksi.

Varautuminen on tärkeää muistaa etenkin silloin, kun mitään häiriötilannetta ei ole. Näin olemme valmiina aina, kun tarvitaan. Varautuminen tuo ennakoitavuutta ja myös mukavuutta häiriötilanteessa.

Lisätietoja:

Vesa Anttila, kunnanjohtaja, Tyrnävän kunta, p. 040 663 9859, vesa.anttila@tyrnava.fi